

ved Navnet „den kommunale Efterskole“, som ogsaa bruges et Par Gange. Jeg synes, at det er et godt og passende Navn.

Angaaende Understøttelsen til Højskoler og Landbrugsskoler vil jeg gerne henlede den højtærede Undervisningsministers Opmærksomhed paa, at der fra i alt Fald flere Skoleraad er sket Henvendelse til Ministeriet, gaaende ud paa, at de Beløb, der gives til Landbrugsskoler og Højskoler, ikke staar i et saa godt Forhold til hinanden, at Eleverne kan komme ind under nogenlunde lige Vilkaar. Det er nemlig saadan — i alt Fald gælder det for et enkelt Skoleraads Omraade —, at medens det er meget vanskeligt at skaffe saa gode Bevillinger, som man gerne vil, til dem, der skal være Elever paa Højskolerne, slaar Bevillingerne godt til til dem, der vil paa Landbrugsskoler.

Der har fundet en Nedsættelse Sted fra forrige Finanslov af Tilskuddet til de private Realskoler. Det er en enkelt Konto, der er nedsat fra 170 000 til 100 000 Kr., nemlig den Konto, hvoraf der uddeles Understøttelser til Skolerne til Opretholdelse af deres Virksomhed. De andre Konti staar uforandrede, men i Anmærkningerne er der tilføjet, at Ministeren forbeholder sig at stille Ændringsforslag til anden Behandling paa Grundlag af, at Fordelingen til de forskellige Skoler synes at være noget uregelmæssig og meget forskellig, og det kunde jo se saadan ud. Der er en lille Beregning over, hvor stor Understøttelse de enkelte Skoler har faaet pr. Elev. Jeg skal nævne, at den Skole, der har faaet mindst Understøttelse pr. Elev, har faaet 102 Kr. 25 Ø., medens den Skole, der har faaet det største Beløb pr. Elev, har faaet 445 Kr. Den ene har med andre Ord faaet over 4 Gange saa meget pr. Elev som den anden, og det kan jo ikke nægtes, at det ser lidt besynderligt ud, og det kunde godt give den Opfattelse, at Tilskudsfordelingen hviler noget paa Tilfældigheder. Det er imidlertid ikke Tilfældet. Jeg er sikker paa, at de Tilskud, som er givet i tidligere Aar, og som foreløbig ogsaa staar uantastet paa Finansloven for næste Aar, hviler paa dette, at Skolerne arbejder under meget forskellige Vilkaar og ogsaa som Følge deraf kan have et meget forskelligt Elevantal og dog have deres gode Berettigelse. Der er en stor Forskel paa en Realskole, der virker i en stor By, og som altsaa, hvis den ellers er godt og vel ledet, kan have Chancer for at faa et stort Elevtal, og en Skole, der ligger i en Stationsby. Det følger af sig selv, at den førstnævnte Skole trænger

til mindre Tilskud pr. Elev, naar det skal regnes paa den Maade, end den sidstnævnte, hvis Elevtal er ret begrænset, og som vanskeligt faar Elever, der er under 10 Aar. En saadan Skole trænger til større Tilskud pr. Elev. Det er derfor, Understøttelsen er blevet saa uensartet, fordi de historiske Forhold, under hvilke disse Skoler er vokset op, er saa overmaade forskellige. Og dog tror jeg, man maa sige, at saadanne Skoler, selv om de hører til de mindre, har deres Berettigelse. Jeg er nemlig meget uenig med det ærede Medlem Hr. Sundbo, som kom med en mindre velvillig Bemærkning om disse private Realskoler. Den gik ud paa dette — tror jeg nok —, at de var ingen Nytte til, de var ganske overflødige eller noget i den Retning. Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Sundbo skulde overveje denne Sag en Gang endnu, før han bruger saa raske Udtryk, thi jeg tror ikke, han har sat sig rigtig ind i denne Sag. Det er nemlig ret mærkeligt — og det vil det ærede Medlem ogsaa finde ret mærkeligt —, at en privat Realskole kan findes i en By ved Siden af en kommunal Realskole; og saa er det jo gerne saaledes, at den kommunale Realskole har udmærkede Skolelokaler og alt, hvad der hører dertil, og den har i det hele taget alle de ydre Forhold i den allerbedste Orden, og den har ogsaa en Lærerstab, hvis Dygtighed jeg ingen som helst Grund har til at sige noget imod. Der kan det saa gaa saaledes, at skønt Forældrene kunde faa deres Børn gratis i den kommunale Realskole, betaler de for at holde deres Børn i den private Realskole, og mange Gange er der Folk, som betaler — og ikke af deres Overflod — for at holde deres Børn i en privat Realskole, hvis ydre Vilkaar ikke er nær saa gunstige som den kommunale Realskoles, fordi det er dem en Hjertesag, de gør det for deres Børns Skyld. Det maa vist have en Grund, for Folk plejer ikke at betale ret betydelige Beløb ud af deres egen Lomme, naar de ikke er nødt til det, og for en Familie, som har flere Børn, kan det godt blive ret betydelige Beløb af en ikke alt for stor Indtægt, og naar de altsaa gør det, har de jo nok deres Grunde til det. Jeg skal ikke her komme ind paa, hvilke disse Grunde er, men jeg vil gerne henstille dette til det ærede Medlems Overvejelse, før han tager saa kraftige Ord i sin Mund vedrørende en Skolevirksomhed, som han dog øjensynligt ikke kender alt for meget til.

Vi har haft paa Finansloven en lille Bevilling til Digteren Ernst v. der Recke. Det er en Understøttelsesbevilling, for at han skulde arbejde paa en fuldstændig Ud-